

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტის დეკანს,
ბატონ რამაზ ბოჭორიშვილს

გთხოვთ, წინმსწრებ რეჟიმში, როგორც ეს ხდება ხოლმე საზოგადოდ, განიხილოთ და
დადებითად გადაწყვიტოთ საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტზე „მათემატიკური და ბუნებრივი
ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სამაგისტრო პროგრამის ჩამოყალიბების
საკითხი.

ასეთი სამაგისტრო პროგრამის არსებობა აუცილებელია ქართული მათემატიკური ლინგვისტური
სკოლის გადაუდებელი ფორმირების, ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების, თსუ
მიზნობრივი პროგრამით „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ
ქართულ ენობრივ გარემოში“ განსაზღვრული ამოცანების გადაჭრისა და კრიტიკულ
აზროვნებაზე ორიენტირებული დასავლური სასწავლო სისტემის წარმატებული დანერგვის
უმნიშვნელოვანეს მიზანთა ჭრილში.

ამასთან, სრულიად ნათელია, რომ ბუნებრივი ენების სრულმაშტაბიანი ტექნოლოგიზირების, ანუ
ბუნებრივენობრივი ინტელექტუალური მანქანების კონსტრუირების მიზნით დღეს მსოფლიოში
სულ უფრო ინტენსიურად მიმდინარე სამეცნიერო, სამეცნიერო-ტექნოლოგიური და
ტექნოლოგიური პროცესების ფონზე ასეთ სამაგისტრო პროგრამაზე უარის თქმა ქართული ენის
სამომავლო არადაკნინებულ არსებობაზე უარის თქმას ნიშნავს.

გარდა ამისა, ნათელია ისიც, რომ საკითხის ასეთი წინმსწრები პრინციპული გადაწყვეტა ამ
საკითხით დაკავებულ ჯგუფს (თსუ „ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ჯგუფი“, ი. ვეკუას
სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტი, არნ. ჩიქობავას სახ. ენათმეცნიერების ინსტიტუტი,
თსუ ჰუმანიტარული ფაკულტეტი) საშუალებას მისცემს შემდგომი სასწავლო წლისათვის
სტუდენტებს ადგილობრივი პირობებისა და ამ სფეროში დღეს არსებული საერთაშორისო
მოთხოვნების გათვალისწინებით შესთავაზოს სამაგისტრო პროგრამით განსაზღვრული სასწავლო
ხაზის მაქსიმალურად ოპტიმალური განაწერი. — იმის ხაზგასმა, რომ ახალი სამეცნიერო
მიმართულების დაფუძნება ყოველთვის განსაკუთრებული და სპეციფიკური სირთულეებით
ხასიათდება, ზედმეტად მიგვაჩნია.

არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის
დირექტორის მოვალეობის შემსრულებელი

ლ. ქავჭავა /ლ. ეზუგბაია/

არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის
დირექტორის მოადგილის მოვალეობის შემსრულებელი გ. მანქვაძე /გ. მანჯგალაძე/

„ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფისა“
და თსუ მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული
პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ
ენობრივ გარემოში“ თანახელმძღვანელი

კ. გაბუნია /კ. გაბუნია/

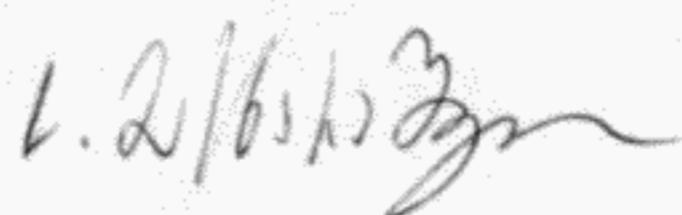
„ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფისა“
და თსუ მიზნობრივი პროგრამის „„კომპიუტერის სრული
პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ
ენობრივ გარემოში“ თანახელმძღვანელი

 გ. ჩიჩუა/

„ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფისა“
და თსუ მიზნობრივი პროგრამის „„კომპიუტერის სრული
პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ
ენობრივ გარემოში“ ხელმძღვანელი

 /გ. ფხაკაძე/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის
ახალგაზრდული ჯგუფის“
მმართველი საბჭოს თავმჯდომარე

 ლ. დ/ბ/ს/

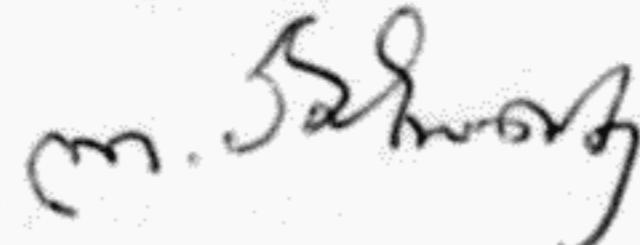
/ს. მასხარაშვილი/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის
ახალგაზრდული ჯგუფის“
მმართველი საბჭოს მდივანი

 ბ.

/ბ. ლაბაძე/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის
ახალგაზრდული ჯგუფის“
მმართველი საბჭოს წევრი

 ლ. აბზიანიძე

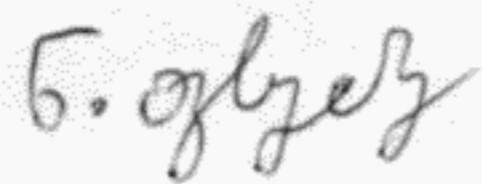
/ლ. აბზიანიძე/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის
ახალგაზრდული ჯგუფის“
მმართველი საბჭოს წევრი

 ბ. გ.

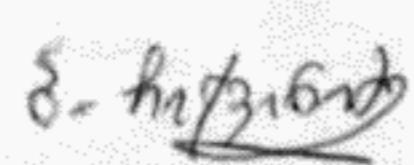
/ბ. გახანია/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის
ახალგაზრდული ჯგუფის“
მმართველი საბჭოს წევრი

 გ. გ.

/გ. ფხაკაძე/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის
ახალგაზრდული ჯგუფის“
მმართველი საბჭოს წევრი

 დ. ჩ.

/დ. ჩიქვინიძე/

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის
სამეცნიერო სემინარის კოლეგიის ხელმძღვანელს,
პროფესორ რამაზ ბოჭორიშვილს

ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო სემინარის კოლეგიას მივმარათავ თხოვნით სემინარზე დასაშვებად განიხილოს მოხსენება: ქართული ენის მათემატიკური თეორიის სასაფუძვლო საკითხებისა და ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების აუცილებლობის შესახებ. (მომხსენებელი ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტთან არსებული „ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფის“, თსუ „ლოგიკა, ენა, გამომთვლელი“ სემინარისა და თსუ სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ ხელმძღვანელი, სამეცნიერო-საგანმანათლებლო უურნალის – „ქართული ენა და ლოგიკა“ – მთავარი რედაქტორი, თსუ მკალევარი, ფ.მ.ქ., კ. ფხაკაძე.)

სასემინარო მოხსენების ანოტაცია:

თსუ სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ კვლევითი ინტერესების გათვალისწინებით „ლოგიკისა და ენის გაერთიანებულ ქართულ ჯგუფში“ ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნით წარმოებული კვლევების ძირითადი შედეგი ისაა, რომ უკვე შემუშავებულია ქართული ენის მათემატიკური თეორიის, ანუ, როგორც ჩვენ მას ვუწოდებთ, ქართული ენის ლოგიკური გრამატიკის სასაფუძვლო საკითხების ძირითადი ნაწილი.

ქართული ენის მათემატიკური თეორიის, ანუ ქართული ენის ლოგიკური გრამატიკის შემუშავების მიზნით წარმოებული კვლევების უკვე მიღწეული შედეგების შესახებ:

1. ზოგადმათემატიკური ენობრივი მიღომების საფუძველზე შემუშავდა ქართული ენის პირდაპირი ფორმალურ-ლოგიკური აღწერის სრულიად ახალი მეთოდი. განისაზღვრა წინარე ზმნური სემანტიკური ერთეულის, ლოგიკური ბრუნებისა და ლინგვისტური მიმართების ფუნდამენტური ცნებები და ალფაბეტურად გაიწერა ქართული წერით, ზეპირი და აზრით ენების ბირთვული ნაწილის სიმრავლური მოდელი. ამასთან, გადაწყვეტილია მარტივი თხრობითი წინადადებების მათემატიკურ ენაზე ავტომატური თარგმნის, ანუ, რაც იგივეა, ქართულ აზრით ენაზე ალგორითმული დაყვანის პროცესი. გარდა ამისა, ზოგადინდოვრობული მიღომებისაგან განსხვავებით დასაბუთდა, რომ ქართულ ენაში მარტივი მსჯელობის შემადგენელ ნაწილებად არისტოტელესული სუბიექტის, კოპოლასა და პრედიკატის ნაცვლად განხილულ უნდა იქნეს ამ მსჯელობის ამგები ლინგვისტური პრედიკატი და ის სამსჯელო სახელები, რომლებზედაც ამ პრედიკატით შეტყობინება გვეწოდება. ამ კვლევების შედეგად დასაბუთდა ქართული და ფრეგე-ფხაკაძისეული ფორმალურად განვითარებადი მათემატიკური ენების ზოგადი ერთტიპობრიობა. ამავე კვლევებით დასაბუთდა, რომ ქართული ენის რეფორმალიზების, ანუ ქართული ენის სრული მათემატიკური დაფუძნების პროცესი თითქმის მთელი მოცულობით დაიყვანება აზრობრივად ნაგულისხმევი და წერითი და ზეპირი მეტყველებისას გამოტოვებული ფრჩხილების აღდგენის პროცესში. – აღნიშნული უმნიშვნელოვანესი მსოფლმხდველობითი და ტექნოლოგიური დატვირთვების მქონე შედეგებია. დასანანია, რომ ამ სამეცნიერო სფეროში ქართველი სპეციალისტების არ არსებობა ართულებს ამ შედეგების სიღრმისეული მნიშვნელობებისა და დატვირთვების გაგებასა და შეფასებას. ხაზგასასმელია ისიც, რომ ამ შედეგების სიღრმისეულ გააზრებასა და ექსპერტიზებას ვერც ამ დარგის უცხოელი ექსპერტები ვერ ახერხებენ, რაშიც მათ ხელს უშლის ქართული ენისათვის დამახასიათებელი და მათთვის მიუწვდომელი ბუნებრივი თავისებურებები.

2. წარმოებულმა კვლევებმა გვიჩვენა, რომ ქართულ ენაში არაკვანტორული სახელური ფრაზით მოგვეცემა ან ამ ფრაზით გააზრებადი სიმრავლე, ან ამ სიმრავლეზე განსაზღვრული ცვლადი,

დაგეგმილი და თანაც ამ სკოლას ამ გაკვეთილების ჩასატარებლად არც მასწავლებლები ჰყავდეს და არც ასეთი მასწავლებლების მოსაწვევად საჭირო სახელფასო ფონდი გააჩნდეს?! – სანამ უნივერსიტეტი რეფორმის გაანგარიშებაში დაშვებული შეცდომების შესახებ ღიად არ განაცხადებს, ვერც შეცდომები გასწორდება და ვერც რეფორმა ჩაითვლება წარმატებულად, რადგან შეცდომისაგან კი არავინაა დაზღვეული, მაგრამ სიმართლის თქმა თითოეულის მოვალეობაა!

ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო სემინარის კოლეგიის ღრმად პატივცემულნო წევრებო! – თქვენ შეგიძლიათ ჩემს მიერ წარმოდგენილი საკითხი სასემინარო მოსმენაზე არ დაუშვათ, და ისიც შეგიძლიათ, რომ დაუშვათ. თქვენ შეგიძლიათ ისიც, რომ საკითხი გააჭიანუროთ და ამით თავი აარიდოთ პირდაპირ პასუხებს პირდაპირ დაყენებულ კითხვებზე. თუმცა, თქვენ ისიც შეგიძლიათ, გულთან მიიტანოთ ქართული ენის სამომავლო ბედ-ილბალი და არსებითად გამოასწოროთ იმ საუნივერსიტეტო კონკურსით დაშვებული ის შეცდომები, რომლებზეც ზემოთ უკვე იყო საუბარი. – ეს იმიტომ, რომ იმ საუნივერსიტეტო კონკურსით, რომლის დროსაც ეს შეცდომები იქნა დაშვებული, საკითხთა გადაწყვეტის პასუხისმგებლობა თქვენ დაგეკისრათ!

მჯერა, რომ კოლეგია უარს არ იტყვის წინამდებარე მოხსენების სასემინარო განხილვისაგან, მითუმეტეს, რომ ფაკულტეტზე უკვე წარმოდგენილია „ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფის“, „ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის ახალგაზრდული ჯგუფისა“ და არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტის ერთობლივი მიმართვა „მათემატიკური და ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სამაგისტრო პროგრამის ფორმირების საკითხის გადაუდებელი გადაწყვეტის აუცილებლობის თაობაზე, რასთანაც ჩემი სასემინარო მოხსენების თემატიკა პირდაპირ კავშირშია.

ბატონო რამაზ, ზემოხაზგასმულ საკითხთან დაკავშირებით მე არაერთხელ მისაუბრია თქვენთან და ის, რომ რეფორმამდელი მათემატიკის ინსტიტუტის 2006 წლის სამაგისტრო პროგრამაში უკვე იყო ჩართული მათემატიკური ლინგვისტიკის მოდული, ჩემთვის ამ საკითხისადმი თქვენი დადებითი დამოკიდებულების დადასტურება იყო. იგივეს ადასტურებს ისიც, რომ რეფორმის შემდგომ თსუ მათემატიკის ინსტიტუტმა თქვენივე შემოთავაზებით ჩემს მიერ წარმოდგენილი მათემატიკური ლინგვისტიკის კურსი 2006-2007 სასწავლო წლის I სემესტრის ერთ-ერთ საუნივერსიტეტო კურსად წარადგინა (თუმცა, როგორც უკვე აღინიშნა, საუნივერსიტეტო კურსების სისტემის მოუწესრიგებლობის გამო, ამას შედეგი არ მოჰყოლია!). მიუხედავად ამისა, ანუ მიუხედავად ჩემი თქვენდამი პატივისცემითი დამოკიდებულებისა, გამომდინარე საკითხთა მაღალი სიმბაფრიდან და იქიდან, რომ დემოკრატიულ ურთიერთობათა ევროპული გამოცდილება ჩინოვნიკურ, ანუ წერილობით ურთიერთობებს ემყარება, გთხოვთ, სასემინარო მოსმენაზე საკითხის არ დაშვების შემთხვევაში მიპასუხოთ წერილობით, თუ რატომ არ ჩაითვალა იგი სასემინარო განხილვის ღირსად.

პატივისცემით, კ. ფხაკაძე.
2007, 22 მაისი.

ქართულ ენას უფლება აქვს იყოს კულტურის მატარებელ ენათა რიგში. ჩვენ გვაქვს ამის უზრუნველყოფის პასუხისმგებლობა. – სრულიად ნათელია, რომ ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების მიზნით ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტზე ბოლო წლებში აქტიურად მიმდინარე საუნივერსიტეტო პროცესების შემდგომი შეფერხების შემთხვევაში ქართული ენის კულტურული ფუნქციების შენარჩუნების საკითხის კითხვის ნიშნის ქვეშ დაყენების პასუხისმგებლობა ფაკულტეტის დღევანდელ მმართველობას დაეკისრება.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის
სამეცნიერო სემინარის კოლეგიის ხელმძღვანელს,
პროფესორ რამაზ ბოჭორიშვილს

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის მათემატიკის ინსტიტუტი თხოვს ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო სემინარის კოლეგიას სასემინარო მოსმენაზე დაშვების მიზნით განიხილოს სასემინარო თემა:

ქართული ენის მათემატიკური თეორიის სასაფუძვლო საკითხებისა და ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების აუცილებლობის შესახებ მომხსენებელი:

თსუ მკვლევარი, სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“
ხელმძღვანელი, ფ.მ.კ., კ. ფხაკაძე

სასემინარო მოხსენების მოკლე ანოტაცია:

მოხსენებისას განხილული იქნება თსუ სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ კვლევითი ინტერესების გათვალისწინებით „ლოგიკისა და ენის გაერთიანებულ ქართულ ჯგუფში“ ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნით წარმოებული კვლევების ძირითადი შედეგები. გარდა ამისა, მოხსენებისას სისტემატიზებული სახით იქნება წარმოდგენილი ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების აუცილებლობის განმაპირობებელი მიზეზები.

შუამდგომლობის საფუძველი:

2007 წლის 9 იანვარს, თსუ ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის მათემატიკის ინსტიტუტის სამეცნიერო საბჭომ განიხილა ქართული მათემატიკური სკოლის მათემატიკური ლინგვისტიკით გაფართოების გადაუდებელი აუცილებლობის საკითხი. სხდომას საბჭოს წევრების გარდა (პროფესორები დავით გორდეზიანი, ელიზბარ ნადარაძა, თამაზ ვაშაყმაძე, თამაზ თადუმაძე, როლანდ ომანაძე, უშანგი გოგინავა, ომარ ფურთუხია (ინსტიტუტის დირექტორი), გია ბარელაძე (ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილე) ესწრებოდნენ „ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის ახალგაზრდულ ჯგუფში“ გაერთიანებული თსუ ზუსტი საბუნებისმეტყველო ფაკულტეტის სტუდენტები (ლ. აბზიანიძე, ნ. ვახანია, ნ. ლაბაძე, ა. მასხარაშვილი, ნ. ფხაკაძე, ბ. ჩიქვინიძე). სხდომა ინიცირებული იყო ამავე სტუდენტების მიერ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორისადმი გაკეთებული მიმართვით, რომლითაც ისინი ითხოვდნენ მათემატიკური და ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის მიმართულებით გაუქმებული საუნივერსიტეტო სწავლებათა აღდგენას, რათა მათ მისცემოდათ საშუალება საბაკალავრო საფეხურის საუნივერსიტეტო სწავლების მათ მიერვე არჩეული მიმართულებით გაგრძელებისა. საბჭოს საკითხი წარუდგინა თსუ მკვლევარმა კ. ფხაკაძემ. მან მოკლედ მიმოიხილა თანამედროვე მათემატიკურ ლინგვისტიკაში არსებული სამეცნიერო და ტექნოლოგიური მიზნების განსაკუთრებული კულტურული მნიშვნელობები, მიმართულების ქართველოლოგიური დატვირთვები, ერთმანეთს დაუპირისპირა ამ სამეცნიერო სფეროში დღეს არსებული საერთაშორისო და ადგილობრივი ვითარებები, მოკლედ წარმოადგინა საქართველოში მათემატიკური ლინგვისტიკის დაფუძნების მიზნით ი. ვეგუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტისა და ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფის მიერ ბოლო წლებში წარმოებული პროცესების ისტორია და ხაზი გაუსვა ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავებისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის მიმართულებით შეწყვეტილი საუნივერსიტეტო სასწავლო პროცესების აღდგენის გადაუდებელ აუცილებლობას. ინსტიტუტის სამეცნიერო

საბჭომ სრულად გაიზიარა მომხსენებლის მიერ გამოთქმული მოსაზრებები და საბჭოს წევრთა თითქმის მთელმა შემადგენლობამ ხელმოწერით დაუჭირა მხარი ზემოაღნიშნული მიზნებით უნივერსიტეტის რექტორისადმი გაკეთებულ მიმართვას (იხ. დანართი).

საბჭოს სხდომაზე საკითხის გასწვრივ განვითარებული დისკუსიისას თსუ სრულმა პროფესორმა დ. გორდეზიანმა კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი საკითხის განსაკუთრებულ მნიშვნელობებს და მიმართულებით საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისი სრულმასშტაბიანი სწავლების საკითხის გადასაწყვეტად საჭიროდ მიიჩნია თსუ ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის ფარგლებში გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის ფორმირება, სადაც ეს უმნიშვნელოვანესი ზოგადქართული კულტურული დატვირთვების მქონე თემატიკა ერთ-ერთ ძირეულ სასწავლო ხაზად განისაზღვრებოდა. ამასთან, საკითხის დროში შეზღუდულობის გამო, რაც სასწავლო პროცესში უკვე ჩართული სტუდენტების სასწავლო ინტერესების დროულ დაკმაყოფილებას ითვალისწინებდა, გამოთქვა ინიციატივა ზემოაღნიშნული მიზნით სპეციალური საუნივერსიტეტო ჯგუფის ფორმირებისა, რომელსაც სათავეში თსუ სრული პროფესორი თ. ვაშაყაძე ჩაუდგებოდა და რომელ ჯგუფშიც ერთ-ერთ წევრად მათემატიკური და ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის მიმართულების ინტერესების გათვალისწინებით ითანამშრომლებდა თსუ მკვლევარი კ. ფხავაძე. ამასთან, ინსტიტუტის დირექტორმა პროფესორმა ო. ფურთუხიამ, ისევ და ისევ საკითხის დროში შეზღუდულობის გამო, რაც, როგორც უკვე აღინიშნა, განპირობებულია სასწავლო პროცესში უკვე ჩართული სტუდენტების სასწავლო ინტერესების დროული დაკმაყოფილების აუცილებლობით, მიზანშეწონილად მიიჩნია მათემატიკური და ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის მიმართულებით არჩევითი კურსების წარდგენა, რაც უკვე მიმდინარე სემესტრიდანვე სტუდენტებს საშუალებას მისცემდა ამ ფორმატით მაიც დაეკმაყოფილებინათ მათი საუნივერსიტეტო სასწავლო ინტერესი. გარდა ამისა, ბატონმა ომარ ფურთუხიამ, გამომდინარე საკითხთა განსაკუთრებული მნიშვნელობებიდან, გამოთქვა ინიციატივა საბჭოზე განხილული უმნიშვნელოვანესი საკითხების თაობაზე მომხსენებელი სპეციალური მოხსენებით წამდგარიყო ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის სამეცნიერო სემინარზე.

ზემოაღნიშნულ მნიშვნელოვან მოსაზრებებსა და ინიციატივებს საბჭოს წევრთა სრულმა შემადგენლობამ დაუჭირა მხარი.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის
მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორის მოვალეობის
შემსრულებელი, პროფესორი

/ო. ფურთუხია/

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის
მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორის მოადგილის
მოვალეობის შემსრულებელი, პროფესორი

/გ. ბარელაძე/

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის
სამეცნიერო სემინარის კოლეგიის ხელმძღვანელს,
პროფესორ რამაზ ბოჭორიშვილს

საქართველოს მათემატიკოსთა კავშირი სასემინარო მოსმენაზე დასაშვებად შუამდგომლობს
სასემინარო თემას:

ქართული ენის მათემატიკური თეორიის სასაფუძვლო საკითხებისა და ქართული მათემატიკური
ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების აუცილებლობის შესახებ
მომხსენებელი:

თსუ მკვლევარი, სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-
მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“
ხელმძღვანელი, ფ.მ.მ.კ., კ. ფხაკაძე

სასემინარო მოხსენების მოკლე ანოტაცია:

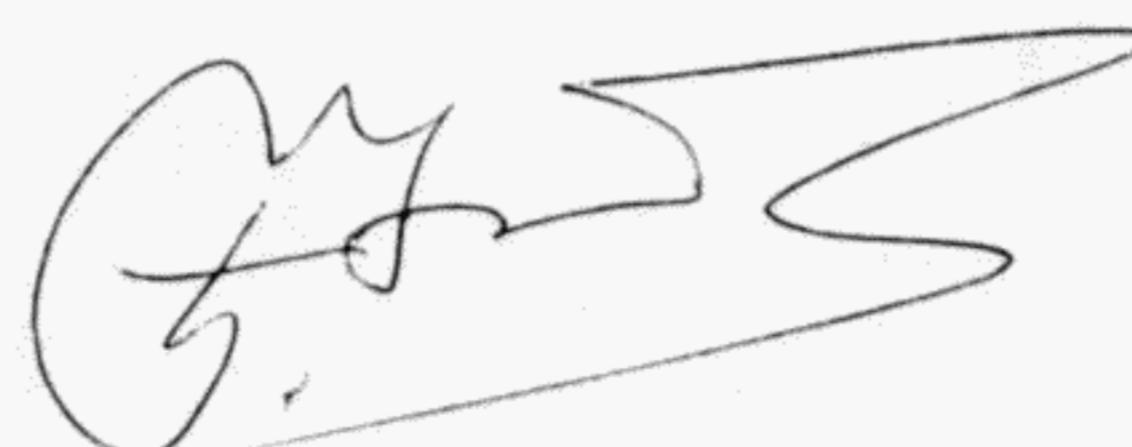
მოხსენებისას განხილული იქნება თსუ სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ კვლევითი ინტერესების გათვალისწინებით „ლოგიკისა და ენის გაერთიანებულ ქართულ ჯგუფში“ ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების მიზნით წარმოებული კვლევების ძირითადი შედეგები. გარდა ამისა, მოხსენებისას სისტემატიზებული სახით იქნება წარმოდგენილი ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირების აუცილებლობის განმაპირობებელი მიზეზები.

შუამდგომლობის საფუძველი:

საქართველოს მათემატიკოსთა კავშირს მიზანშეწონილად და აუცილებლად მიაჩნია, რომ
შეიქმნას ჯგუფები, როგორც თსუ ჰუმანიტარულ ფაკულტეტზე, ისე თსუ ზუსტი და
საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტზე, რომლებიც შემდგომი სრული მანქანური
(კომპიუტერული) დაფუძნების მიზნით ყოველმხრივ და ამომწურავად შეისწავლიან ქართულ
ენასა და მეტყველებას. — ვთვლით, რომ ეს საჭიროცაა და შესაძლებელიც, რადგან
საქართველოში არსებობს ორი ძლიერი სკოლა, როგორც ენათმეცნიერებაში, ასევე
მათემატიკაში.

შეიძლება ეს საკითხი დაგვიანებულიც კი იყოს, ამიტომ ეს საქმე დროულად უნდა გადაწყდეს,
რომ ამ საუკუნეში საქართველო სხვა ქვეყნებს არ ჩამორჩეს.

საქართველოს მათემატიკოსთა კავშირის
პრეზიდენტი, პროფესორი

/გ. შარიქაძე/

23.03.07

საჯარო სამართლის იურიდიული პირი
არნოლდ ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი

პ. ინგოროვას ქ. 8, 0108 თბილისი
ტელ: 93-29-21
ფაქსი: 93-45-30
ელ. ფოსტა: ike@gw.acnet.ge

08 01 2007 წ.
№ 01. 040/4

ივ. ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის
სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს
ბატონ გიორგი ხუბუას

ბატონი გიორგი,

საუნივერსიტეტო სწავლების რეფორმის კვალდაკვად მიზანშეწონილად
მიღვაჩნია მათემატიკური ლინგვისტიკის შემსწავლელი სამაგისტრო პროგრამის
არსებობა სწორედ უნივერსიტეტის ბაზაზე, კერძოდ, საბუნებისმეტყველო ფაკულ-
ტეტის მათემატიკის ინსტიტუტში 2004 წლიდან უკვე მიმდინარეობდა. ბუნებრივი
ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ენათმეცნიერების სწავლება.

არნ. ჩიქობავას ენათმეცნიერების ინსტიტუტი თანამედროვე ლინგვისტიკაში
პრიორიტეტულად მიიჩნევს კომპიუტერული და გამოყენებითი ლინგვისტიკის განვი-
თარებას, ახალი ტექნოლოგიების დანერგვას მეცნიერულ კვლევაში. უფრო მატიკ,
თანამედროვეობის მოთხოვნილებაა ისეთი სპეციალისტის აღზრდა და განხსნავლა,
რომელიც წარმოადგენს ლინგვისტ-მათემატიკოსს. ამგვარი ინტერდისციპლი-
ნარული სწავლება სავსებით შესაძლებელია თბილისის სახელმწიფო უნივერსი-
ტეტში.

პატივისცემით

ინსტიტუტის დირექტორის
მოვალეობის შემსრულებელი

ქ. ჩიქობავა

ლ. ეზუგბაია

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს,
პროფესორ გიორგი ხუბუას

ბატონო გიორგი,

ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების, ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირებისა და თსუ სახელმწიფო პროგრამით „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ უკვე მიმდინარე უმნიშვნელოვანესი კვლევითი პროცესების შემდგომი აუცილებელი გაღრმავების მიზნით გთხოვთ საბოლოოდ გადაწყვიტოთ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტში) „ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის ჩამოყალიბების საკითხი.

ბატონო გიორგი, საკითხი რომლის თაობაზედ მოგმართავთ, წლების განმავლობაში ამომწურავად არის განხილული და მხარდაჭერილი. – სრულიად ნათელია, რომ ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და მათემატიკური ლინგვისტიკის ქართველი სპეციალისტების არ არსებობის პირობებში ქართული ინტელექტუალური სისტემის კონსტრუირება და, შესაბამისად, ქართული ენის კულტურული ფუნქციების შენარჩუნება, არაპერსპექტიულია (იხ. დანართი).

პატივისცემით,

ღია საუნივერსიტეტო სემინარის

- „ლოგიკა, ენა გამომთვლელი“ -

ხელმძღვანელი,

სამეცნიერო-საგანმანათლებლო უურნალის

- „ქართული ენა და ლოგიკა“ -

მთავარი რედაქტორი,

„ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფისა“ და თსუ მიზნობრივი

პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა

ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ ხელმძღვანელი

8

/პ. ფხავაძე/

„ლოგიკისა და ენის გაერთიანებული ქართული ჯგუფისა“ და თსუ მიზნობრივი

პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა

ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ თანახელმძღვანელი

ქ. გუგუშვილი /პ. გაბუნია/

თსუ მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ თანახელმძღვანელი

გ. ჩიჩუა

/გ. ჩიჩუა/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის

„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის ახალგაზრდული ჯგუფის“

მმართველი საბჭოს თავმჯდომარე

ლ. მასხარაშვილი

/ს. მასხარაშვილი/

არაფორმალური სტუდენტური ორგანიზაციის
„ქართული ენის, ლოგიკისა და გამომთვლელის ახალგაზრდული ჯგუფის“

1. მმართველი საბჭოს მდივანი	<u>ნ. კოსტი</u>	/ნ. ლაბაძე/
2. მმართველი საბჭოს წევრი	<u>ლ. ჯავახიშვილი</u>	/ლ. აბზიანიძე/
3. მმართველი საბჭოს წევრი	<u>გ. ჩიქვინიძე</u>	/გ. ჩიქვინიძე/
4. მმართველი საბჭოს წევრი	<u>გ. ფურულე</u>	/გ. ფურულე/
5. მმართველი საბჭოს წევრი	<u>ნიშან ბერიძე</u>	/ნ. ბერიძე/

მომართვაზე მხარდაჭერას
ხელმოწერით ადასტურებენ:

8. *L. leucostoma* - ab. *infundibul* յետիցի կամ
ովկովով պայմանական ճայպուր
9. *L. pubescens* - սմբ. *infundibul* յետիցի կամ
ովկովով պայմանական ճայպուր
10. *M. galbinae* - այս չեզ & հաշուածառ Յանձնական
Հայպուր կը արգայի պահան, մարտաց, լաւ
11. *P. galbinae* - այս Հայպուր Շանգան,
12. *J. acutus* - այս ճայպուր կը ովկովով պայմանական,
անդով - Շանգան
13. *B. py* այս Ինչ Շանգան
14. ~~α. αντικα~~ այս ~~αντικα~~ Շանգան
15. *J. officinum* այս Ուցոս Շանգան
16. *B. hyacinthoides* - այս Լինզու Տրուկու Շանգան.
17. *C. officinalis* - այս Մազարական ցուշովով օջախ անցում
առաջանաւ Առյ. Շանգան.
18. *J. officinalis* Եվրոպական համարական և այսուհետեւ Հայպուր
Կամ առաջանաւ առաջանաւ և կարուի պայմանական
Ճայպուր Շանգան
19. *J. officinalis*, այս Չեզ և Եւրոպական Հայպուր
Ճայպուր առաջանաւ անդով - Շանգան, առաջ
20. ~~α. L. officinalis~~, այս Շանգան Շանգան

**ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანს,
პროფესორ რამაზ ბოჭორიშვილს**

ბატონო რამაზ, რექტორისადმი გაკეთებული იმ მიმართვის ძირითადი შინაარსი, რომელიც თქვენ განსახილველად გადაუგზავნეთ კომპიუტერული მეცნიერებისა და მათემატიკის ინსტიტუტებს, ითვალისწინებდა არა სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ განხილვას, არამედ „ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების, ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირებისა და თსუ სახელმწიფო პროგრამით „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ უკვე მიმდინარე უმნიშვნელოვანესი კვლევითი პროცესების შემდგომი გაღრმავების მიზნით . . . ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტში) „ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის ჩამოყალიბების” საკითხის განხილვას. აქედან გამომდინარე, ჩემთვის სრულიად გაუგებარი ხდება, ამ ე.წ. განხილვის შედეგად შემუშავებულ შემაჯამებელ წერილში (იხ. დანართი) რატომ არაფერია თქმული განსახილველ საკითხზე და რატომ ხდება აქცენტირება და შეფასება თავად იმ მიზნობრივი პროგრამისა, რომელიც იმ მიმართვაში, მათ რომ გადაეგზავნათ, არ იყო?!

ბატონო რამაზ, საკომისიო განხილვა, რომელზედაც განსახილველი თემატიკის წარდგენა კომპიუტერული მეცნიერებათა ინსტიტუტის სრულ პროფესორს კ. გელაშვილს დაევალა¹, მეტად არაკომპეტენტური და არაობიექტური კონტექსტებით წარიმართა:

1. კომისიის პირველ სხდომაზე, რომელიც 26 ივნისს (სამშაბათს) უნდა შემდგარიყო, მე დამევალა განსახილველი თემატიკის წარდგენა, რისთვისაც სამი დღე ვემზადებოდი. 25 ივნისს (ორშაბათს), მე მითხრეს, რომ ეს აღარ იყო საჭირო და რომ კომისიის პირველი სხდომა უჩემოდ ჩატარდებოდა და რომ ისინი საკითხთან დაკავშირებით ჯერ თავად ჩამოყალიბდებოდნენ. 2. კომისიის მეორე სხდომა შედგა 28 ივნისს (ხუთშაბათს), რომელზედაც კ. გელაშვილმა მეც მიმიწვია. ამასთან, სამშაბათ საღამოს ტელეფონით მითხრა, რომ მრავალი შეკითხვა დაგროვდა. თანაც, მთხოვა, რომ წარმედგინა 1. შრომების სია; 2. პროგრამული რეალიზაციები; 3. ACM კლასიფიკატორით პროექტის თემატიკის ინდექსი². – მიუხედავად ხაზგასმისა, რომ გარდა ამ სამი პუნქტით მოთხოვნილი მასალებისა არაფრის წარდგენა არ მევაღებოდა, მე კომისიას საკმაოდ ვრცელი მასალა წარვუდგინე, მათ შორის მიზნობრივი პროექტის ამ ეტაპობრივი ქვეპროექტი, რომელიც ეროვნული სამეცნიერო ფონდის სტანდარტების მიხედვითაა შედგენილი (იხ. დანართი). ჩემთვის მოულოდნელად მათ იმ მიზეზით, რომ ასეთი ვრცელი მასალის

¹ ჩანართი: კ. გელაშვილს 2003 წელს უკვე ჰქონდა შეხება ზემოხსენებულ მიზნობრივ პროგრამასთან. მაშინ მან, როგორც იმდონდელი ფაკულტეტის მეთოდ-საბჭოს ხელმძღვანელმა, თსუ ზოგადი და გამოყენებითი ლინგვისტიკის კათედრის გამგის აკად. თ. გამყრელიძის, ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორის, თსუ ინფორმატიკის კათედრის გამგის, პროფ. დ. გორდეზიანის, თსუ კომპიუტერების მათ. უზრუნველყოფის და ინფორმატიკული ტექნოლოგიების კათედრის გამგის, პროფ. ჰ. მელაძის, თსუ მათემატიკის დაფუძნებისა და მეთოდიკის კათედრის გამგის, პროფ. თ. თევზაძისა და თსუ პროფესიონალური კონკურსის მიზანების საფუძველზე მნიშვნელოვანი მხარდაჭერა გაუკეთა ზემოხსენებული მიზნობრივი პროგრამის ინტერესების გათვალისწინებით მეთოდსაბჭოზე წარდგენილ საპროექტო განაცხადებს საუნივერსიტეტო სასწავლო კურსების მომზადებაზე „თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის საფუძვლებსა“ და „თანამედროვე კომპიუტერული ლინგვისტიკის საფუძვლებში“ (იხ. თქვენთან რექტორის მიერ გადმოგზავნილი მასალა).

² ჩანართი: ის, რომ რექტორის თხოვნით ფაკულტეტის დეკანმა მათ ამ საკითხის განხილვა დაავალა, იმას ნიშნავს, რომ საკითხი მნიშვნელოვანია. ასე რომ, გაუგებარია, რატომ არ გაუჩნდათ მათ სურვილი (მხედველობაში მყავს კ. გელაშვილი და გ. სირბილაძე, რომლებიც ამ განხილვის ძირითადი ორგანიზატორები იყვნენ.) თვითონვე ენახათ ეს კლასიფიკატორი და თვითონვე მოეძიათ იქ ამ თემატიკის ინდექსი და ის, იყო თუ არა იქ ეს თემატიკა ინდექსირებული, კომისიისათვის საკითხის ან პლიუს, ან მინუს პაქტორად წარდგინათ?!

რეფორმამდე არჩეული მათემატიკური და ბუნებრივი ენების ლოგიკის სპეციალობით სწავლის გაგრძელების ყოველგვარი საშუალება წაერთვათ. ამავეზე იყო საუბარი სტუდენტების ამ მიმართვით ინიცირებული თსუ მათემატიკის ინსტიტუტის 9 იანვრის სამეცნიერო საბჭოს სხდომაზე, სადაც თსუ სრულმა პროფესორმა, ბატონმა დავით გორდეზიანმა კიდევ ერთხელ გაუსვა ხაზი საკითხის განსაკუთრებულ მნიშვნელობებს და პრობლემის ყოვლისმომცველ ოპტიმალურ გადამწყვეტ გზად თსუ-ში გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის დაფუძნება დასახა, სადაც ეს თემატიკა სხვა თანამდევ და ასევე მნიშვნელოვან თემებთან ერთად ერთ-ერთ მიზნობრივ ხაზად განისაზღვრებოდა. ამასთან, რაც განსაკუთრებით ყურადსალები იყო, მის გამოსვლაში ხაზი გაესვა საკითხის დროული გადაწყვეტის აუცილებლობას, რათა სტუდენტების იმ პირველ ჯგუფს, რომელთაც ამ უმნიშვნელოვანესი მიმართულებით სასწავლო პროცესი შეუწყდათ, არ დაკარგვოდათ საშუალება მათი ამ ქვეყნისათვის მნიშვნელოვანი სასწავლო ინტერესის ფარგლებში სწავლის გაგრძელებისა. – ასე რომ, ასეთ პირობებში (მხედველობაში მაქვს ის, რომ ეს მასალები ორი კვირის განმავლობაში მათ წინ ედოთ და შეისწავლიდნენ!), ჩვენ ვერ შევეგუებით უკვე წლების განმავლობაში არაერთხელ გაუღერებული დამოკიდებულებების „რიმეიკირებასა“ და მათ ისეთ წარმოჩენას, თითქოს ეს ჭეშმარიტება მათი ამ ორკვირიანი დაძაბული მუშაობის შედეგი იყოს.

პატივისცემით, კ. ფხავაძე.
05. 07. 2007.

მინაწერი: ბატონო რამაზ, რადგან მოხდა ისე, რომ კომისიამ ასე საეჭვო, არაკომპეტენტურ ვითარებაში გაასრულა ამ მნიშვნელოვანი საკითხის ორკვირიანი განხილვა და რადგან, განხილვის ორგანიზატორების არაერთგზისი მცდელობების შედეგად მათ მოახერხეს ის, რომ მათთან წარდგენილ მასალებში თსუ მიზნობრივი პროგრამის „კომპიუტერის სრული პროგრამულ – მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ არარსებობის პირობებში კომისიას ეს არწარდგენილი პროექტი გაახილინეს, გთხოვთ მომცემთ საშუალება თქვენით გაფართოებული იგივე კომისიის პირობებში პროექტის სრულყოფილი წარმოდგენისა.

ამასთან, წინასწარვე მოგახსენებთ, რომ ამ ერთწლიანი პროექტით იგეგმება:

1. ქართული ენის ლოგიკური გრამატიკის საფუძვლების შემუშავება, ანუ ქართული ენის ბირთვული ნაწილის ფორმალურად განვითარებად მათემატიკურ თეორიად გადააზრება;
2. ქართული ენის ლოგიკური გრამატიკის საფუძვლების გადამუშავება ფორმირების პროცესში მყოფი საგანმანათლებლო სისტემის მიმდინარე და პერსპექტიული ინტერესების გათვალისწინებით;
3. ბუნებრივენობრივი ინტელექტუალური ურთიერთობის მარეალიზებელი პირველი ქართული ექსპერიმენტული პროგრამული სისტემის კონსტრუირება. კერძოდ, იგეგმება ისეთი ექსპერიმენტული და არაექსპერიმენტული სისტემების კონსტრუირება, როგორებიცაა:
 - 3.1. წინასწარი სწავლებისა და თვითსწავლის პრინციპებით აგებული ქართული მეტყველების ამომცნობი ექსპერიმენტული კომპიუტერული სისტემა;
 - 3.2. ქართული ენის მორფოლოგიური სინთეზატორის, ანალიზატორისა და მართლმწერის კონსტრუირება;
 - 3.3. ქართული ენის II საფეხურის ექსპერიმენტული სინტაქსური სინთეზატორის, ანალიზატორისა და მართლმწერის კონსტრუირება;
 - 3.4. ხმით და ტექსტით მოცემული ლოგიკური ამოცანების ამომხსნელი და ლოგიკური დასკვნების მაწარმოებელი და მაკორექტირებელი II საფეხურის ქართული ექსპერიმენტული პროგრამული სისტემის კონსტრუირება;
 - 3.5. ხმიდან და ტექსტიდან მათემატიკურ ენაზე ავტომატურად მთარგმნელი II საფეხურის ქართული ექსპერიმენტული პროგრამული სისტემა და ამ სისტემის გერმანულენობრივი და ინგლისურენობრივი გაფართოებების კონსტრუირება;
 - 3.6. კომპიუტერთან თავისუფალი ბუნებრივენობრივი (ე.ი. ზეპირმეტყველებითი და წერითმეტყველებითი) ინტელექტუალური ურთიერთობის მარეალიზებელი პირველი ქართული ექსპერიმენტული პროგრამული სისტემის კონსტრუირება.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანს,
პროფესორ რამაზ ბოჭორიშვილს

ბატონო დეკანო! — ვთვლი, რომ ფაკულტეტის სამეცნიერო საბჭო ვალდებულია გაუკეთოს შეფასება იმ საკომისიო განხილვას, რომელიც თქვენი დავალებით შედგა და სადაც ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ი. ვეგუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტში) „ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის ჩამოყალიბების საკითხის განხილვის ნაცვლად ისე განიხილეს და ისე მოამზადეს შემაჯამებელი დასკვნა მიზნობრივ პროგრამაზე „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“, რომ თავად ეს უმნიშვნელოვანესი და მრავალმხრივ მხარდაჭერილი პროგრამა არც კი უნახავთ! — მე არა მგონია ფაკულტეტს იმის უფლება პქონდეს, რომ თვალი დაუხუჭოს თავისი წამყვანი სრული პროფესორების ასეთ უპასუხისმგებლო ქცევებს! — ვის გაუგია მიზნობრივი იქნება ეს თუ რაიმე სხვა სახის პროგრამის განხილვა თავად ამ განსახილველი პროგრამის უნახავად?! — გთხოვთ მიპასუხოთ წერილობით.

ბატონო დეკანო, ჩემი ოფიციალური თხოვნის შესაბამისად თქვენ არ აჩქარდით და არ აიღეთ უაპელაციო საფუძვლად ამ უპრეცედენტო საკომისიო განხილვის შემაჯამებელი დოკუმენტი, რომელიც, უნდა ითქვას, რომ არ არის ცალსახად უარყოფითი. — მე ვთვლი, რომ ეს თქვენი მხრიდან სწორი ქცევა იყო! — მაგრამ, თუ საკითხთა სპეციფიკების (მხედველობაში მაქვს მათემატიკური ლინგვისტიკისა და ბუნებრივი ენების ლოგიკის ქართველი სპეციალისტების ფაქტობრივი არ არსებობა და ზემოაღნიშნული თვალსაზრისებით ქართული ენისა და აზროვნების თითქმის სრული შეუსწავლელობა) და ჩემი ზემოხსენებული ოფიციალური თხოვნის შესაბამისად არ გაუკეთებთ ორგანიზებას საკითხის ღია განხილვას ფაკულტეტის საბჭოს გაფართოებულ სხდომაზე, რაც, ბუნებრივია, შექმნილ ვითარებაში სრულიად მართებული მოთხოვნაა, მაშინ მე იძულებული ვიქნები დავასკვნა, რომ თქვენ მოქმედებთ არა სახელმწიფოებრივი და ეროვნული ინტერესებით, არამედ ვიწრო დარგობრივი ხასიათის დაკვეთებით, რაც ჩემთვის ისევე მტკიცნეული იქნება, როგორც ის, რომ ასეთები აღმოჩნდნენ კ. გელაშვილი და გ. სირბილაძე. — ბატონო დეკანო, თუ თქვენ არ გაქვთ დაგეგმილი საკითხის დამატებითი განხილვა, მაშინ ნულარ დაყოვნებთ და უპასუხეთ ბატონი რექტორისაგან თქვენთან ივნისის თვეში შემოსულ მომართვას!

ქართული ენის უფლებების დამცველი,
თსუ მკვლევარი / კ ფხავაძე/
29. 10. 07.

P.S. ბატონო დეკანო, ღრმად პატივცემულო სამეცნიერო საბჭოს წევრებო! — გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტის დირექტორის მხრიდან გაკეთებული შემოთავაზების მიუხედავად მე უარი ვთქვი მონაწილეობა მიმედო ლოგიკისა და დაპროგრამირების ლაბორატორიის ხელმძღვანელის თანამდებობაზე გამოცხადებულ კონკურსში, რადგან ჩემი მიზანი არის არა საზოგადო რომელიმე საუნივერსიტეტო ლაბორატორიის ხელმძღვანელობა, არამედ უნივერსიტეტში მათემატიკური ლინგვისტიკისა და ბუნებრივი ენების ლოგიკის მიმართულებით რეფორმით ბლოკირებული სასწავლო პროცესების აღდგენა, რის აუცილებლობასაც ქართული ენის წინაშე მდგარი საფრთხეები განაპირობებნ! — იმედი მაქვს, რომ ფაკულტეტის სამეცნიერო საბჭო არ შეეგუება ქართული ენის სამომავლო ბეჭ-ილბლისადმი ისეთ უდიერ დამოკიდებულებებს, როგორიც ზემოხსენებული საკომისიო განხილვისას წარმოჩინდა.

ივანე ჯავახიშვილის სახელობის
თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორს,
პროფესორ გიორგი ხუბუას

ბატონო რექტორო,

თხოვნით, რომ ქართული ენის მათემატიკური თეორიის შემუშავების, ქართული მათემატიკური ლინგვისტური სკოლის გადაუდებელი ფორმირებისა და თსუ სახელმწიფო-მიზნობრივი პროგრამით „კომპიუტერის სრული პროგრამულ-მომსახურეობითი მოქცევა ბუნებრივ ქართულ ენობრივ გარემოში“ უკვე მიმდინარე უმნიშვნელოვანესი კვლევითი პროცესების შემდგომი აუცილებელი გაღრმავების მიზნით საბოლოდ გადაგეწყვიტათ ივანე ჯავახიშვილის სახელობის თბილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტში (ი. ვეკუას სახ. გამოყენებითი მათემატიკის ინსტიტუტში) „ბუნებრივი ენების ლოგიკისა და თანამედროვე მათემატიკური ლინგვისტიკის“ სასწავლო-სამეცნიერო ლაბორატორიის ჩამოყალიბების საკითხი, მე თქვენ მოგმართეთ ა/წ 22 ივნისს 7379/02 წერილით, რომლის ასლს თან ვურთავ წინამდებარეს. – საკითხი დღემდე გადაუწყვეტელია, არადა უკვე იწურება მიმდინარე წელი და უნივერსიტეტი 2008 წლის ბიუჯეტის ფორმირების პროცესშია!

ბატონო რექტორო, იმ შემთხვევაში, თუ 2008 წლის საუნივერსიტეტო ბიუჯეტში არ იქნება გათვალისწინებული ზემოხსენებული ლაბორატორიის ფორმირებისთვის აუცილებელი თანხები, მე ჩემი მოქალაქეობრივი პასუხისმგებლობებიდან გამომდინარე ვალდებული ვიქები ბრალი დავდო უნივერსიტეტის დღევანდელ ხელმძღვანელობას უმნიშვნელოვანესი სამეცნიერო თემატიკის ჯერ ბლოკირებაში, მერე კი მის სრულ ანულირებაში! – შეგახსენებთ, რომ საკითხი განსაკუთრებული სახელმწიფოებრივი ღირებულებებით იტვირთება და იგი დღეს მსოფლიოში ბუნებრივენობრივი ინტელექტუალური კომპიუტერული სისტემების კონსტრუირების გლობალურად მიმდინარე პროცესების ფონზე პირდაპირობით უკავშირდება ქართული ენის კულტურული ფუნქციებით შენარჩუნების უმნიშვნელოვანეს ეროვნულ მიზანს.

პატივისცემით,

ქართული ენის უფლებების დამცველი,
თსუ მკვლევარი /კ. ფხაკაძე/

P.S. ბატონო რექტორო, ამ მომართვას თან ვურთავ ვრცელ სამეცნიერო-საგანმანათლებლო ხასიათის პრობლემატურ ნაშრომს ვრცელი სათაურით „ცისფერი მთები ანუ, იმის შესახებ, თუ როგორ განიხილეს მიზნობრივი პროგრამა, ამ მიზნობრივი პროგრამის უნახავად! ანუ, კვლავ ქართული ენის უფლებების დასაცავად“ და ამ საკითხთან დაკავშირებით ზუსტი და საბუნებისმეტყველო მეცნიერებათა ფაკულტეტის დეკანისადმი ა/წ 29 ოქტომბერს გაკეთებულ ჩემ ბოლო მიმართვას.

2007 წლის 21 დეკემბერი.